

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om
20.15 uur

Aanwezig

Voorzitter

De heer M.J. Bezuijen

Raadsleden:

Mevrouw M. Alberts
Mevrouw L.I. Bentvelzen
Mevrouw J.N. Besteman-De Vries
De heer D.R. Cupedo
De heer M.J. van Enk
De heer M.A.J. Ezinga
Mevrouw P.G. Kames
De heer J. Karremans
De heer J. Keus
De heer M.J. Keijzer
Mevrouw C.J. Kistemaker
Mevrouw A. Koegler-Böhm
Mevrouw M.E. Koopman
Mevrouw H.L. van der Kooij
De heer A.P. Kooy
De heer G. Kruger
De heer M. El Majjaoui
Mevrouw R.F. de Man

Vervolg aanwezig:

De heer R.A.J. van der Meij
Mevrouw C.J.T. de Mooij
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen
Mevrouw M. Pelzer
De heer U.H. Oelen
De heer C.G. Sleddering
De heer R.J. de Vries
De heer M. Wit
Mevrouw E. Woudstra

Portefeuillehouders

Wethouder, mevrouw M. Borsboom
Wethouder, de heer J. van der Pol
Wethouder, de heer B.D. Lugthart
Wethouder, de heer A. van de Laar

Griffier

J.A. Massaar bpa

Notulist

J.C. Hoefnagel

Afwezig:

De heren E. Braam, M. Weterings en R.
Veerman

Betreft

Verslag gemeenteraadsvergadering

Datum

Januari 2019

1. Opening en mededelingen

De voorzitter geeft aan dat de fracties van CDA, BvR, PvdA en GBR verzocht hebben om deze extra raadsvergadering. De aanleiding voor dit verzoek is de behandeling van de concept Bestuursovereenkomst Pr. Beatrixlaan. Verder deelt hij mede dat de heren Braam (BvR), Weterings (RB) en Veerman (D66) met bericht van verhindering afwezig zijn.

ALS STEMMINGSNUMMER WORDT GETROKKEN HET NUMMER 10, DE HEER KEIJZER(BVR). BIJ EEN EVENTUELE MONDELINGE STEMMING ZAL BIJ DIT NUMMER WORDEN BEGONNEN.

TOT LEDEN VAN HET STEMBUREAU WORDEN BENOEMD MEVR. VAN NUNEN (VOORZITTER) EN DE HEER KOOY EN DE HEER KEIJZER.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15
uur

Wethouder mevr. Borsboom deelt mede dat dat de termijn van de uitspraak met betrekking tot DSM wederom verlengd is en dat er dus geen nieuwe mededelingen zijn hierover.

2. Vaststelling agenda

De heer Sleddering (VVD) verzoekt om het hedenavond te bespreken raadsvoorstel Bestuursovereenkomst Pr. Beatrixlaan in deze vergadering in stemming te brengen. Na enige discussie stelt de voorzitter voor om eerst een inhoudelijke discussie te voeren over dit onderwerp om aan het eind te besluiten om het voorstel in stemming te brengen. De raad gaat hiermee akkoord.

3. Bespreking voorstel Bestuursovereenkomst Pr. Beatrixlaan.

Omdat het CDA het verzoek heeft gedaan om dit onderwerp in deze raad te bespreken krijgt de heer Van Enk als eerste het woord van de voorzitter.

De heer Van Enk (CDA) stelt het volgende:

Laat ik beginnen met een verklaring waarom het CDA dit spoeddebat heeft aangevraagd. Wat is het spoedeisend belang?

Op 18 oktober werd in de raadscommissie (Forum) een voorstel gepresenteerd door wethouder Lugthart, om te kiezen voor een tussenoplossing voor het toenemend verkeer langs de Prinses Beatrixlaan. De rijbanen moesten bovengronds worden verlegd. En de Rijswijkse voorkeursvariant voor een tunnel werd door hem niet haalbaar geacht. Dit voorstel is unaniem afgewezen. Alle fracties waren in verschillende bewoordingen tegen de tussenoplossing, omdat deze de voorkeursvariant in de weg staat. Een tunnel, of niets. Met deze boodschap verliet wethouder Lugthart de vergadering, en met de opdracht om deze te gaan bepleiten bij Den Haag, de vervoerregio, de provincie en het Rijk.

En twee maanden later op 21 december ontvangen wij een persbericht waarin staat dat het college inzet op de Beatrixtunnel. Nou mooi, Fijne kerstdagen! Maar toen wij tussen de kerstballen en oliebollen het concept Bestuursakkoord opensloegen, waren wij stomverbaasd! Tegen de wens van de raad in, kiest de wethouder feitelijk toch voor de maaiveldvariant. Wij vinden dat onacceptabel. En wij willen niet wachten tot een raadsvergadering in februari, omdat Den Haag en de MRDH dit bestuursakkoord deze maand al behandelen. Het CDA vindt dat zo snel mogelijk de indruk bij andere overheden moet worden weggenomen dat Rijswijk zich laat afkopen met een tussenvariant. Daarom hopen we vanavond tot een gezamenlijke bevestiging te komen van het duidelijke standpunt dat wij tot nu toe als raad hebben ingenomen.

Waarom is dit zo belangrijk?

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Voorzitter, het gaat hier niet alleen maar om een tunnel. Het gaat hier om een belangrijk strategisch besluit over de stedelijke ontwikkeling in het centrum van Rijswijk. Als de komende tien jaar in teken komen te staan van tijdelijke wegomleggingen met vervolgens toch weer vastlopend verkeer, dan wordt het nooit meer iets met de ontwikkeling van dit gebied van en rond De Boogaard. De kwaliteit van de Boogaard staat of valt met de kwaliteit van de infrastructuur. En dit gebied is weer cruciaal voor stadsontwikkeling in de komende decennia in Rijswijk. Ik overdrijf niet als ik zeg dat de ontwikkeling van dit centrum voor de beeldvorming en kwaliteit van Rijswijk als zelfstandige gemeente nog belangrijker is dan de ontwikkeling van Rijswijk Zuid, belangrijker dan de Plaspoelpolder, en belangrijker dan de plek van ons nieuwe stadhuis. Het is voor Rijswijk erop of eronder.

Een tunnel willen we toch allemaal, dus waarom dan dit Bestuursakkoord?

Het raadsvoorstel wekt de indruk dat we niet anders kunnen. We staan onder tijdsdruk, teken bij het kruisje. Maar iedereen in Rijswijk snapt, dat als wij de komende jaren 22,5 mln. euro gaan investeren in het omschiffelen van de Beatrixlaan, we dan niet pal daarna de zaak weer overhoop gaan gooien om er een tunnel te bouwen. Dat begrijpt toch iedereen? De wethouder staakt feitelijk dus de strijd. Dat had het persbericht voor de Kerst moeten melden.

Kijk maar wat er in dit akkoord staat. De doelen van de bestuursovereenkomst lezen we in artikel 2. Die betreffen zuiver en alleen de bovengrondse aanpassing. De tunnel komt daar niet in voor. Hoe zo: zet in op Beatrixtunnel? Den Haag en dus ook de vervoerregio waar Den Haag een dikke vinger in de pap heeft, vinden het in Rijswijk allemaal niet zo'n vaart lopen. Als jullie die parkeerplaatsen in de middenberm opheffen en de rijbanen allemaal tien meter verschuiven, dan kan er tot 2030 nog genoeg extra verkeer doorheen. Naar onze Haagse nieuwe stadsontwikkeling. Doe dat nou maar, dan krijg je van ons 4,5 mln. en proberen we bij het ministerie ook nog 4,5 te krijgen. Moet Rijswijk zelf wel 13 mln. neerleggen. En dan zijn we voorlopig uit de brand. Dat verhaal hoorden wij in oktober ook. Maar Vz, dat willen we dus niet. En in deze bestuursovereenkomst tekent onze wethouder de verklaring dat een tunnel onhaalbaar is, in ieder geval tot 2030.

Aan ja, helemaal het eind van de overeenkomst, vlak voor de slotbepalingen, staat verscholen onder het kopje Monitoring het goedmakertje, namelijk: dat we wel samen het verkeer in de gaten blijven houden hoor. Mocht het echt nodig zijn – wat we niet verwachten – dan kunnen we over 12 jaar altijd nog kijken naar aanvullende maatregelen, waaronder – nou ja vooruit – ook die tunnel, maar dat is gelet op de verwachte restcapaciteit uiterst onwaarschijnlijk. Dat staat er. En tussen de regels lezen wij: Rijswijk vergeet het maar. Want dit is de lippendienst die Rijswijk wordt bewezen. Dit zijn de kleren van de keizer waar de wethouder zich mee tooit als hij aan de pers schrijft: Rijswijk gaat voor de tunnel.

Wat gebeurt er feitelijk als we toch instemmen met deze bovengrondse oplossing?

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Volgens de concept overeenkomst moet de plan uitwerkingsfase voor de werkzaamheden aan de Beatrixlaan in 2020 klaar zijn. Daarna worden dan de afgesproken subsidies aangevraagd, en dan kan in 2021 de aanbesteding beginnen. Stel dat dat snel gaat, dan gaan we in 2022 feitelijk bouwen. Hoe lang gaat dat duren? De werkzaamheden aan de Gen Spoorlaan hebben een jaar en 3 maanden geveerd. Dit project wordt 7x zo omvangrijk. Dat wordt dus naar schatting minimaal 3 jaar. Dan zitten we dus tot 2025 in de verkeersomleidingen en de bouwrommel. En dat allemaal in het vooruitzicht dat dit alleen tijdelijk is bedoeld? Met een financiering die 50 jaar op onze begroting drukt? Welke wethouder gaat dan nog over een tunnel beginnen? Gaat wethouder Lugthart dan de nieuwe Beatrixlaan openen met een toespraak waarin hij vertelt dat de monitoring toch uitwijst dat er een tunnel moet komen? Ik vermoed dat wethouder Lugthart tegen die tijd is vertrokken. En Rijswijk een illusie armer. Met files op de Haagweg en files op de Beatrixlaan. Dit scenario biedt geen toekomst voor onze stad.

Wat moet er dan vanavond wel gebeuren?

Voorzitter, Rijswijk moet zich gewoon niet onder druk laten zetten. Wij moeten ons als gemeentebestuur niet laten afkopen met 9m euro op het moment dat nou juist het ijzer heet wordt om te smeden. Het feit dat er beweging zit in het regionaal overleg heeft alles te maken met de verbreding van de A4 door Rijkswaterstaat. Het heeft alles te maken met de druk van de provincie om ruimte voor 50.000 woningen in deze regio te vinden. Dat zijn de belangen die meewegen in onze stedelijke ontwikkeling. Het gaat om veel meer dan verkeerstellingen. Dit is in oktober ook al gememoreerd. En de wethouder zou hiermee aan de slag gaan. Maar 3 maanden later lezen wij dat hij een lobbyist gaat inhuren. Wil de wethouder asjeblijft uitleggen wat er dan toe nu toe door hem is gedaan? Is er gesproken met RWS, heeft hij kennisgemaakt met de HID ZH? Is de Gedeputeerde al warm gemaakt over de Rijswijkse plannen, en is de Commissaris al geïnformeerd? Is er overleg geweest met de minister, zijn er Kamerleden benaderd? Mag ik dat van de wethouder horen? Wij lezen daar niets over. En toch is het juist zo gegaan ten tijde van de spoortunnel. Ook toen werd gezegd: er komt een spoorverdubbeling en Rijswijk heeft dat maar te accepteren. En nu die tunnel is gerealiseerd, kunnen we ons bijna niet meer voorstellen hoe anders dat had uitgepakt als Rijswijk was gezwicht en niet had opgetreden. Vz, wat wij nu nodig hebben is visie en strategisch inzicht, maar ook moed. Moed om nee te zeggen. Visie om verder te kijken dan het ontwerpen van nieuwe wegprofielen. Daar worden we specialist in als we niet uitkijken. We zagen vanavond een nieuwe presentatie. Maar waar is nou dat Rijswijkse plan uit 2011? Ik had het op internet gevonden en heb in oktober gevraagd aan de wethouder: Waarom houden we niet vast aan die ambitie? Waarom actualiseren we dat plan niet voor De Boogaard? Inclusief ondergronds verkeer, en ondergronds parkeren, inclusief een opzienbarende ruimtewinst en veel meer en interessant groen dan we vanavond hebben gezien, inclusief een spectaculaire openbare ruimte, pleinen en inclusief uitgebreide luxe en hoogwaardiger woningbouw, mooier dan van vanavond. Als we inzetten op de Beatrixtunnel, laat dat toekomstambities dan actualiseren, laat daar een gelikte presentatie voor maken en ga dáár mee op pad naar RWS naar de provincie.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Dit soort ontwerpen hebben allemaal maar één methodiek: Richt je ambitie hoog, inspireer je omgeving, leg partijen uit hoe belangrijk ons Rijswijks project is, voor de woningbouw, voor het milieu en voor de economie. En dan ben je spekkoper als je 80% van je ambitie realiseert. Maar dit college richt te laag. Met tussenoplossingsplan, (zielloze plaatjes uit Mechelen, wat boompjes in het plaveisel en fietsers en voetgangers als nieuw idee door elkaar). Daar zit weinig wervingskracht in. Een plan waar je nota bene in de bijsluiter moet lezen dat het een tunnel op termijn niet onmogelijk maakt. Daar gaan we de strijd niet mee winnen.

Ik eindig met een oproep aan mijn collega's: kijk naar Voorburg Leidschendam. Dat heeft zich in de jaren 90 zeker niet populair gemaakt in de regio. Met bestuurders die koppig de Landscheidingsweg vertraagden. Maar die durfden wel met de vuist op tafel te slaan. En uiteindelijk toen het ijzer heet was, is daar wel een tunnel uit gesmeed. Dankzij die vasthoudendheid wordt Leidschenhage nu omgebouwd tot Mall of The Netherlands! Het barst van de ambitie.

Zo ziet het politieke belang er uit, dat hier op het spel staat. Wij hebben hier vanavond volgens mij gezamenlijk, van VVD tot en met Groen Links voor Rijswijk één en hetzelfde doel! Dus laten we daar niet flauw over doen naar elkaar. Het gaat om een stad waar het ook straks goed wonen en werken is. Laten we dus onze rug recht houden. En stem niet in met dit akkoord! Laat het zo snel mogelijk aan iedereen weten. Anders graven we geen tunnel, maar dan begraven wij onze ambities en dan kunnen we de naam van onze oud burgemeester Boogaard beter vergeten.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Kooy (PvdA). Hij stelt het volgende:

“Tunnel of Buitenom!” Die door de hele raad unaniem aangenomen motie van 8 november was en is nog steeds heel duidelijk. Daarom onze steun en verzoek om dit spoeddebat. Om ondertekening op tijd te keren. Voor de Rijswijkse PvdA was en is de reden om hier achter een “Tunnel of Buitenom!” te blijven staan nog steeds duidelijk. Het wederom voorliggend maaiveld voorstel is door ons al eerder naar de prullenbak verwezen en wij blijven er bij. De Rijswijkse PvdA Blijft achter oplossingen staan voor het Welzijn en gezondheid van onze Rijswijkse Inwoners. Daarom ook onze steun voor dit spoed debat. Het is een oproep om vast te houden aan die motie.

Zonder het hier technisch te maken is de lucht en geluidsvervuiling op de Beatrixlaan groot, te groot. Wij vinden dat we snel moeten beginnen met een aanpak die het voor de huidige en toekomstige omwonende mogelijk maakt om hier gezonder en prettiger te wonen. De maaiveldoplossing (gelijkvloers) levert hier geen (substantiële) bijdrage aan. Langs de Beatrixlaan wonen nu al veel mensen en de gemeente wil hier nog veel meer appartementen bij laten bouwen. Voor ons is dit een onhoudbare situatie. Tevens is het zg. stille asfalt ook geen oplossing. Het zorgt voor 2 Db aan geluidstoename.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Met het weer voorleggen van de oude afgewezen keuze van maaiveld oplossing volgt verankeren van de vervuiling komt er een (vergroting) van de tweedeling in Rijswijk. Wonen in het vervuilde deel, met lager welzijn, meer gezondheidsklachten en een lager levensverwachting of wonen in het groene dorp.

Wethouder, u bent notabene ook de wethouder van Sport en Volksgezondheid en vooral u moet zich inzetten voor de welzijn en gezondheid van de Rijswijkers. Ook hier verwachten wij dat van u.

- Waarom heeft u geen uitvoer gegeven aan de motie “tunnel of buiten”?
- Hoe is het verlopen aan de onderhandelingstafel waar we u naar terug hebben gestuurd?

Wij als PvdA, en we denken ook Rijswijk als geheel, zitten niet te wachten om de problemen die de bereikbaarheid van Den Haag moet verbeteren nu eigenlijk alleen op te pakken. Er is een proces gestart om duidelijk (gefundeerd) onderbouwd te krijgen wat de koste en baten zijn. Daar is nu juist de MGA aanpak voor. De grootste belanghebbende betaald het meest. (Bij de lange tunnel variant levert het Den Haag meer dan een Miljard op.) Als Den Haag niet wil betalen voor het oplossen, door toch onvoldoende baten hierin te zien, dan ook geen lasten voor Rijswijk.

- Wethouder wil Den Haag ons met hun problemen cq bereikbaarheid laten zitten?
- Heeft u met u vuist op tafel geslagen?

Door het in stand houden van de problemen en met dit voorstel zelfs verder te verankeren van deze problemen, de tweedeling en moeten we tot 2070 betalen hier voor blijven betalen. We creëren hiermee en Rijswijkse Bijlmer. We noemen het de Beatrixlaan. Dus wethouder(s) ga terug en voer die motie uit.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van der Meij (GBR).

De heer Van der Meij (GBR) stelt dat er niets toe te voegen valt aan het betoog van de heer Van Enk (CDA). Het Bogaardgebied en omgeving heeft een unieke positie in Haaglanden op het gebied van woningbouw, bedrijvigheid en bereikbaarheid. Het voorliggende Bestuursakkoord is dan ook teleurstellend. Het gaat niet alleen om verkeersontwikkelingen, maar om stadsontwikkeling. De toekomst van onze stad voor de komende 10 – 40 jaar staat centraal. Een plan op maaiveldhoogte is dan ook niet uit te leggen, met verschuivingen van een aantal rijbanen en het slechts hopen is op een tunnel. Nee, ambitie van dit college is juist nodig. Wethouder, ga als college starten met een ontwerp van een tunnel, ga de boer op en zelf je nek uitsteken in de regio en er politiek voor staan als bestuur. Daarvoor ben je aangesteld en kan je je mee onderscheiden. Zeggen dat de kosten van een tunnelvariant niet opwegen tegen de baten is kortzichtig. Hoe zijn kosten en baten dan gedefinieerd? Een tunnel kan bijv. een spin-off geven voor het gebied en de regio. Den Haag en een deel van de regio profiteert ook van een tunnel. Daar moet je op inzetten! Mijnerzijds roep ik het college om samen met de raad, rug aan rug de regio in te gaan en inzetten op een beter akkoord en laat je niet wegzetten door Provincie, regio of Den Haag.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Woudstra (D66).

Het is duidelijk: over aanpassing wordt al lang over gesproken. Het bestuursakkoord 2012 heeft het niet gehaald. Met een vervelende positie voor Rijswijk in de regio en geen beweging in een oplossing voor de Prinses Beatrixlaan als gevolg.

De ontwikkelingen in Rijswijk hebben niet stilgestaan: er wonen meer mensen, er bewegen zich meer mensen door Rijswijk. Met de wens van mensen om in Rijswijk en Den Haag Zuidwest te gaan wonen neemt dit nog toe. Alleen nu al staan er 5000 woningen in dit gebied gepland - waar mensen graag groen en comfortabel willen gaan wonen. Met goed OV, fietsmogelijkheden en mobiliteitsoplossingen. Prettig wonen in Rijswijk betekent ook naar je werk, familie, vrienden en sport kunnen komen. D66 Rijswijk zet vernieuwing van de openbare ruimte voorop. Die ruimte - waar inwoners en ondernemers elke dag gebruik van maken - voldoet nu niet aan de eisen en ontwikkelingen. Daar ontmoeten we elkaar en voor die ruimtelijke ontwikkeling en inrichting staat het college en de raad aan de lat.

De aanpak heeft geleid tot de actie dat niet 1 belang op tafel ligt, maar dat van een ieder.

Financiële verplichtingen worden verdeeld en kunnen worden ingezet. Met de toekomst op het oog. Rijswijk, Den Haag en de regio kunnen nu de stap zetten. Laten we deze kans snel in beweging zetten.

Wat D66 betreft is stilstaan geen optie. Met meer inwoners en economische ontwikkelingen is mobiliteit een van de grote opgaven. Er is behoefte aan duidelijkheid, al zal niet iedereen daarbij zijn zin krijgen. Bij niks doen en weer aanpassen staat het hele gebied in ontwikkeling (nog verder) letterlijk stil. Wij zeggen: toon lef, maak een keus, start. De economische ontwikkeling, het wonen in deze buurt, de luchtkwaliteit vraagt om actie.

Waar zorgt het huidig behaald resultaat voor:

- Erkenning van de tunnel als beste optie. Afwijking van bestuursakkoord met bovengrondse kruising, waar Rijswijk niet achter stond en waar geen vervolg voor was, en geen inzet vanuit andere partijen voor een aangepaste optie;
- Het concept zorgt voor erkenning van het belang voor Rijswijk en toekomst van ontwikkeling van onze stad en positie in de regio, met een gezamenlijke agenda voor ontwikkeling van het gebied.
- Hulp bij verdere stedelijke ontwikkeling en mobiliteit - met partners die achter deze ontwikkeling staan, en Rijswijk eigen keuzes laten maken
- Een gemeenschappelijke aanpak en lobby voor een de tunnel
- Inzet direct op het nu en behoud van het investeringsbudget
- Afspraken over monitoring

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15
uur

Nu aan de slag met gebiedsontwikkeling Bogaard en aan de slag voor de lange termijn 2030 met de neuzen dezelfde kant op. Niet voor één bepaalde groep of het belang van één, maar voor Rijswijk en de regio als geheel. Laten zien dat je op Rijswijkers kan bouwen.

Juist ook D66 wil het liefst sneller een oplossing voor de luchtkwaliteit, de economie en het hele gebied. Dit zullen we samen moeten doen en geld voor moeten hebben. De inwoners en ondernemers van Rijswijk kunnen dit niet alleen dragen. De hele regio werkt nu mee aan het realiseren van een tunnel in de toekomst. Met ook aanpassingen voor nu, zoals gevraagd in de motie.

D66 Rijswijk wil de raad oproepen om krachtig geluid te laten horen. De acties uit de moties zijn ondernomen. Dit is niet een wens of droom, wel een haalbare aanpak, die de economie van Rijswijk goed zal doen, het wonen in Rijswijk goed doet en Rijswijk in de regio positief op de kaart zet. Die verbetering kan de financiering en realisatie van de tunnel mogelijk gaan maken.

Belangrijk om het vertrouwen in de regio te herwinnen en herwonnen bestuurlijke kracht van Rijswijk te laten zien. Het akkoord ondersteunt de wens voor een tunnel en de ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee kunnen we de financiering van mobiliteitsoplossingen mogelijk gaan maken. Voor een prettige woon- en leefomgeving en blijvende bereikbaarheid voor heel Rijswijk.

Verandering en aanpassing van de openbare ruimte vraagt lef. De start hiervan zien wij in de stappen die gezet worden in deze bestuursovereenkomst. Ja, het zijn nog geen grote stappen, waar een begin is vertrouwen en werken wij als D66 Rijswijk aan de toekomst.

Ons verzoek aan de wethouder:

- De raad over de stappen te blijven informeren, zodat de Raad in de regio de lobby eensgezind kan ondersteunen voor de ontwikkelingen van het gebied passend bij Rijswijk.
- Monitoring en meten van ontwikkelingen - zeer van belang wat hier het vervolg van wordt, graag op de hoogte over houden. Zodat wat er gemeten wordt bij doelstellingen en ontwikkelingen Rijswijk past. En nieuwe inzichten in mobiliteit en innovaties meegenomen kunnen worden.
- aanmoedigen om de herstelde relaties in de regio krachtig door te zetten, het belang en de kracht van Rijswijk blijvend onder de aandacht te brengen. D66 Rijswijk staat achter een duidelijkere rol van Rijswijk in de regio, en ziet in dat dit in stappen zal moeten gaan.

Tenslotte: het verleden is niet de toekomst en keuzes vragen om lef - ook als is succes niet altijd verzekerd. Burgemeester Boogaard heeft lef laten zien en roeide tegen veel belangen in. Niet al zijn acties hadden het resultaat zo snel als hij wenste, beweging was er. Laten we die beweging en het lef weer terug brengen in Rijswijk en nu deze eerste stap zetten en snel verder aan het werk gaan. In beweging, Nu vooruit.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Bentvelzen (BvR).

Mevr. Bentvelzen (BvR) stelt dat er in deze raad en vorige raad reeds uitvoerig is gesproken over de tunnel en ook in het Forum heeft BvR via de heer Braam zich duidelijk uitgesproken. Kom als college met een visie en niet met een halfbakken plan. BvR gaat goed om met de burgers en ziet in dit voorstel geen oplossing voor de verkeerssituatie en of het fijnstof. Dit gebied is één van de meest vervuilde gebieden van Nederland tenslotte. Laten we ons als Rijswijk dit bestuursakkoord niet door de strot duwen. Het ontbreekt Rijswijk aan goede onderhandelaars of lobbyisten, terwijl de VVD een goede lobbyist in huis heeft. De 2 rijstroken zoals voorgesteld ziet BvR als geldverspilling en als er straks toch een tunnel staan we straks als Rijswijk weer in een programma als "Kannie waar zijn". BvR vindt dat vastgehouden moet worden aan de motie. Daarin zijn lang niet alle punten in uitgevoerd. Ga ervoor dat we alsnog die tunnel krijgen wethouder?

De voorzitter geeft het woord aan mevr. De Man (OR).

Mevr. De Man (OR) vindt dat het college en wethouder een loopje neemt met de raad. Moties worden genegeerd, zoals ook deze motie over de Pr. Beatrixlaan. OR is klaar met deze werkwijze en het is niet de manier om samen iets van Rijswijk te maken, zoals dit college beweert.

Het geld wat in dit voorliggende plan wordt aangewend is belasting geld en dus van de burger en wat je maar één keer kunt uitgeven.

Doe het dan voor een echte oplossing, namelijk een ondertunneling van de Pr. Beatrixlaan. Wat dat betreft sluit OR zich aan bij de woorden van de heer Van Enk (CDA).

De voorzitter geeft het woord aan de heer Oelen (VVD).

Voorzitter, ik wil allereerst de standpunten die de VVD Rijswijk eerder heeft ingenomen hier herhalen. Want dat is immers het toetsingskader waarlangs we het nu voorliggende bestuursakkoord moeten bekijken.

Want met die zakelijke beoordeling komen we, naar het oordeel van de VVD Rijswijk, een stuk verder dan wanneer we vanuit de emotie gaan reageren.

De VVD Rijswijk heeft altijd ingezet op een lange tunnelvariant. Of, als dat niet mogelijk is, op varianten die om Rijswijk heen gaan.

En de VVD Rijswijk heeft benadrukt dat er geen geld weggegooid moet worden aan varianten die op de langere termijn ingehaald kunnen worden door meer wenselijke varianten: lees de lange tunnel.

Deze uitgangspunten gelden voor de VVD Rijswijk nog steeds. En ja, wat betreft de VVD Rijswijk geldt ook nog steeds dat liever vandaag dan morgen de schop in de grond gaat om die tunnel te realiseren.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Er is evenwel ook een bestuurlijke en politieke realiteit die maakt dat die schop vandaag of morgen helaas de grond nog niet ingaat.

Onze bestuurlijke partners in de regio, ze lezen wij in de stukken, vinden het op basis van de cijfers en verwachte ontwikkelingen het nu nog niet nodig om te investeren in de tunnel. Misschien in de toekomst, maar, nu nog niet.

Eigenlijk vinden ze ook het verleggen van de wegen, zoals nu wordt voorgesteld, ook niet nodig maar gelet de ambitie van Rijswijk rondom In de Bogaard, accepteren ze dit en dragen ze er ook aan bij, zij het beperkt.

Dit alles geeft wel te denken over de positie die Rijswijk heeft in de regio: de lange tunnel krijgen we niet. En als doekje voor het bloeden, maar met tegenzin, mag er een weggetje worden verlegd. Wil de wethouder ons zo meteen wat meer gevoel en kleuring geven bij de gesprekken die er met partners zijn gevoerd en die tot dit resultaat hebben geleid? En hoe beoordeelt u zelf dit resultaat: is dit iets wat u voor uw gevoel voor de poorten van de hel heeft weggesleept als meest maximale resultaat? Of had het nog wel mooier voor Rijswijk kunnen worden als het College er een tandje bij had gezet?

En ook in dit verband, om welke redenen heeft het College geen gebruik gemaakt van het aanbod om langs de lijn van de landelijke politieke partijen in deze raadszaal invloed uit te oefenen op de uitkomsten? Ik meende dat er vanuit het stadhuis daartoe een gecoördineerd plan zou komen? En naar de toekomst toe: op welke wijze wil het College, maar dat is misschien eerder een vraag aan de burgemeester dan aan de wethouder, gaan bewerkstelligen dat de positie van Rijswijk in de regio kan worden verbeterd?

Dan het bestuursakkoord zelf. Het College maakt in de oplegger al een vergelijking met de behaalde resultaten en de tekst van de motie die door de VVD Rijswijk is voorbereid in november en raadsbreed is aangenomen.

En het College komt, terecht, tot de conclusie dat het bestuursakkoord zoals dat nu voorligt de letter van de motie nakomt. Ik zeg de letter van de motie. En ik zeg met nadruk niet 'de geest' van de motie. Want als het College het sentiment tijdens de behandeling in het Forum goed had geproefd, had men kunnen begrijpen dat het nu voorliggende resultaat toch wel als mager kan worden ervaren. Want, het sentiment was toch echt: hoe eerder die tunnel er is, hoe liever ons dat is.

De VVD Rijswijk begrijpt dat bij uitvoering van de bestuursovereenkomst er sprake zal zijn van verlegging van wegen die de doorstroming moeten gaan verbeteren. Zou de wethouder willen toelichten in hoeverre deze 'Bogaard-variant' gaat bijdragen aan verbetering van de doorstroming en de verbetering van de leefbaarheid van die omgeving?

De VVD Rijswijk begrijpt voorts dat de verschillende partijen pakketten met flankerende maatregelen gaan ontwerpen ter verlichting van de verkeersdruk op de Beatrixlaan. We begrijpen dat die plannen in het tweede kwartaal van dit jaar in het bestuurlijk overleg tussen partijen zal worden besproken. Wil de wethouder hier toezeggen dat die plannen alvorens ze de besluitvorming in gaan, ook aan onze Raad worden aangeboden?

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Voorzitter, de schop gaat vandaag of morgen nog niet in de grond. Dat is jammer. Maar, het is goed dat die tunnel nog niet op de lange baan is geschoven; we houden er nog het zicht op als de verkeersontwikkelingen dat nodig maken. De VVD Rijswijk zou wel graag zien dat de wethouder concreter gaat maken wanneer we met allen vinden als die noodzaak zich wel gaat voordoen. Nu wordt gesproken over de beleidsuitgangspunten van de verschillende participanten. Maar, het is voor de VVD Rijswijk onvoldoende duidelijk of dit smart genoeg is om hier daadwerkelijk op te kunnen sturen en om de partners aan afspraken te kunnen houden. Wat zijn die beleidsuitgangspunten? En komen de uitgangspunten van de verschillende partijen overeen? In hoeverre wordt met die uitgangspunten rekening gehouden met ontwikkelingen zoals rondom de A4, extra woningen in Den Haag Zuid-West de ontwikkelingen rondom In de Bogaard? De VVD Rijswijk wil, kort en goed, keiharde indicatoren terugzien, aan de hand waarvan we in de toekomst een besluit kunnen nemen over de tunnel. Zodat we hier en nu met zijn allen borgen dat dit uitstel geen afstel is. Graag uw reactie hierop.

De VVD Rijswijk constateert dat de discussie rondom de Beatrixlaan niet los gezien kan worden van de ontwikkelingen in het hele gebied. Met name de ontwikkeling van het zieltoegende In de Bogaard. We hebben gehoord dat de ondernemers nu willen investeren om er iets moois van te maken. De VVD Rijswijk begrijpt zeer wel dat om dat een succes te laten zijn, er maatregelen nodig zijn rondom de Beatrixlaan. En dat we nu het moment, van economische groei, van woningnood en de wil van ondernemers, moeten grijpen om door te pakken. Laten we dat dan gewoon doen.

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Alberts (GL).

Mevr. Alberts (GL) geeft aan dat destijds gekozen is voor het MGA-traject en dat uit de uitkomst daarvan een tunnel als onrealistisch wordt gezien.

Stadsontwikkeling is nodig en het plan voor de Pr. Beatrixlaan moet niet los worden gezien van de ontwikkelingen in en rondom De Bogaard. Leefbaarheid en de luchtkwaliteit binnen dit gebied is voor GL belangrijk en in het plan zijn daar ook maatregelen voor aangekondigd zoals stil asfalt, de afstand tussen de weg en de bebouwing, de overstreekplaats op de Beatrixlaan, een ecologische zone en afspraken van het monitoren van milieueffecten. Natuurlijk zijn we er nog niet en luchtkwaliteit en leefbaarheid blijven belangrijk voor GL en een Luchtkwaliteitsplan is in de maak.

Graag zouden we van de wethouder nog opheldering willen over de "buiten om variant" en de afspraken hierover in de regio?

Wat betreft de mobiliteit moeten we dit anders gaan organiseren en inzetten op openbaar vervoer. Wat het OV betreft komt Rijswijk er namelijk bekaaid van af. Zie ook de ontwikkelingen inzake de buslijnen in Rijswijk. Ze weten in de regio alleen Rijswijk te vinden als er gebouwd moet worden. Het Bestuursakkoord is dan ook een kantelpunt voor betere OV voorzieningen voor Rijswijk en we wachten de plannen binnen MRDH verband af.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Wat financiën betreft kijken we als GL eerst wat we willen en dan kijken we naar de middelen en de mogelijkheden. Gebleken is dat Rijswijk niet de middelen heeft voor een tunnel. De partners in MGA, MRDH en Den Haag maken het financieel niet mogelijk om over te gaan tot een tunnel. Rijswijk moet wat dat betreft realistisch blijven, want we blijven afhankelijk van het Rijk en de regio. Nu terug gaan naar de onderhandelingstafel is evenmin een optie, omdat dat zou kunnen betekenen dat we met lege handen blijven staan.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Karremans (WIJ.)

De heer Karremans (WIJ.) stelt dat de fractie van WIJ. vanaf het begin voorstander is geweest van een lange tunnel. Doch dit is op korte termijn niet realistisch en WIJ. Is ook een realistische partij. Als ik naar de Bogaard fiets zie ik veel verpaupering. Veel leegstand en een weg dicht op de woningen etc. Een andere inrichting van de Pr. Beatrixlaan is dan ook nodig. Dat zien gelukkig ook de andere partijen in de raad, kijk ook naar de motie. Nu ligt er een Bestuursakkoord, een realistisch akkoord waarin de punten van de motie zijn meegenomen en uitgevoerd. Het getuigt van een realistisch plan en oplossing dat de huidige problemen van de Pr. Beatrixlaan aanpakt en een meerwaarde is voor het openbaar vervoer en de leef kwaliteit. Een lange tunnel is op korte termijn dan ook niet haalbaar en ik kan me niet voorstellen dat andere partijen in de raad dan als alternatief niets willen. Kortom, WIJ. steunt dit plan.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder.

Wethouder de heer Lugthart wijst op de ingediende motie van de VVD die breed gesteund is in de raad en ons als college heeft opgedragen een Bestuursakkoord in de regio te sluiten met de MRDH en Den Haag. Ik was gecharmeerd van deze motie die opriep tot een gemeenschappelijke agenda met een tunnel op lange termijn met daarbij de bovengrondse ontwikkelingen van de Pr. Beatrixlaan en de de Bogaard. Met deze opdracht zijn we als college zo'n 6 weken geleden mee weggestuurd.

Het akkoord wat nu voorligt is dan ook een realistisch akkoord en ik heb veel gesprekken gevoerd. Realistisch, omdat geen van de partijen 240 miljoen heeft liggen. Een bedrag wat nodig is om de langere termijn een tunnel te realiseren.

We hebben de unanieme opdracht die ik vanuit de raad kreeg in de afgelopen zes weken zoveel mogelijk gerealiseerd. We hebben de partijen, MRDH en Den Haag ook overtuigd dat een tunnel nodig is en inhoudelijk is dit ook de beste keuze. Dat partijen dit ook vinden staat ook in het Akkoord.

De heer Van Enk (CDA) interrumpeert dat dit in het Akkoord als het ware is weggemoffeld. U gelooft als wethouder toch niet dat die tunnel er nog komt? Het CDA wijst meer op het gestelde in het debat dat in oktober vorig jaar is gevoerd over de tunnel. Het CDA heeft tijdens het begrotingsdebat ingestemd met de motie, omdat het hier ging om de financiën.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Wethouder de heer Lugthart wijst nog eens op waar we als Rijswijk in 2012 vandaan kwamen toen er gesproken werd over 2 ongelijkvloerse kruisingen. Daar konden we niet mee leven en vanaf de motie hebben we wel degelijk stappen gemaakt. We hebben van de partijen MRDH en Den Haag verzekerd gekregen dat de tunnel op termijn de beste variant is.

We zouden het liefst ook morgen starten, maar er is geen geld en dan moet je kijken wat realistisch is en kijken wat je dan wel kunt doen. We hebben afspraken gemaakt die de realisatie van de tunnel dichterbij hebben gebracht. We gaan ook met de partijen de verkeersbewegingen op de Beatrixlaan monitoren en Rijswijk trekt die kar en dat kan ertoe leiden dat deze metingen het doel rechtvaardigen om te gaan voor die tunnel en vanuit het Rijk geld te krijgen. Wat er nu ligt, met de partners aan onze kant gaan we uitvoeren en in die tussentijd zitten we niet stil. We hebben ook gesprekken gevoerd als college om een gerenommeerde lobby te gaan volgen voor de tunnel. Wat de investering betreft waar o.a. het CDA over begon is dat niet voor niks. Immers, een tunnel zonder bovengrondse ontwikkelingen is namelijk onmogelijk. Een bovengrondse infrastructuur is noodzakelijk voor de Rijswijkers zelf om naar hun werk te gaan en om thuis te komen. Eigenlijk is een groot deel 5/6 op termijn van de maatregelen nodig om een tunnel aan te leggen. Richting de heer Van Enk stelt de wethouder dat het nu juist nodig is met elkaar op te treden en de urgentie aan te geven. Met elkaar optrekken, schouder aan schouder en ook met de ondernemers om dit traject in te gaan. Ik verzeker u als raad dat we samen met college mevr. Borsboom keihard onderhandeld hebben en er strak ingezet, maar de uitgestoken hand van de partners moeten we aannemen om een tunnel te realiseren op termijn.. Ook collega de heer Fortuyn in de regio heeft nog eens bevestigd dat dit het meest maximaal haalbare was.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder de heer van de Laar.

Wethouder de heer Van de Laar wijst op de afgelopen presentatie over De Bogaard en het Masterplan. Hij is erg blij met dit plan, dat nu een concreet plan is en dat er ligt om uitgevoerd te gaan worden. De partners staan ook gereed om het uit te voeren. Het is ook een antwoord op trends in de detailhandel, compactere winkelcentra, inzetten op hoge kwaliteit en trends als internetverkoop. Niets doen is geen optie. Het is noodzakelijk voor ondernemers.

De heer Van Enk (CDA) interrumpeert door te vragen of de wethouder het onderscheid kan aangeven tussen de beleggers en de winkeliers in deze?

De heer Karremans (WIJ.) vraagt zich daarop af of en wanneer de heer Van Enk de winkeliers gesproken heeft. De heer Van Enk (CDA) reageert hierop dat hij met de raadscommissie (forum) een rondleiding heeft gehad en o.a. gesproken heeft met winkeliers.

Wethouder Van de Laar reageert hierop dat er een verschil was tussen beleggers en winkeliers en dat in eerste instantie er ook geen beweging was bij beleggers en dit tot frustratie bij de ondernemers. Hij praat geregeld met de winkeliersvereniging en ondernemers en centrummanager en hoort dat zij enthousiast zijn over dit plan en de ontwikkelstroom. Er zal ook om dit te bereiken gesloopt moeten worden om dit te bereiken en die bereidheid is er nu bij de vastgoedeigenaren.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15
uur

De heer Kooy (PvdA) verzoekt om de discussie weer te voeren over de Beatrixlaan en de tunnel en niet alleen over De Bogaard.

Wethouder Van de Laar stelt dat de bestuursovereenkomst gaat over de Beatrixlaan, maar randvoorwaardelijk is voor de ontwikkelingen in De Bogaard. Dit moeten we zien als één geheel. Over de verschillende punten zoals vuilstof kan ook gesproken bij de inspraak over het Masterplan. Hij benadrukt dat dit het momentum is zowel in de regio als ook in de samenwerking met de vastgoedeigenaren om zaken aan te pakken. Maak van dit momentum gebruik!

Wethouder mevr. Borsboom benadrukt dat we met deze plannen voldoen aan de internationale normen voor luchtkwaliteit. Op langer termijn zal de Beatrixlaan voldoen aan de geluidsreductie. De duurzame asfalt varianten zullen voor een geluidsreductie van 0,7 naar 0,5 zorgen.

De heer Kooy (PvdA) stelt dat in andere gemeenten is gebleken dat geluidsstil asfalt te duur is en om de 5 jaar vervangen moet worden. Veel gemeenten zijn er dus mee gestopt. Het eerste heeft dus ook impact en gevolgen voor de begroting?

Wethouder mevr. Borsboom stelt dat er verschillende soorten asfalt zijn op dit gebied zijn en dat er veel nieuwe ontwikkelingen zijn. Het is met deze duurzame oplossingen en geluidsreductie de investering waard.

Wethouder Van der Pol wijst tot slot in de 1 e termijn van het college nog op de IB brief waarin de financiële situatie is uitgelegd. Hij stelt nogmaals dat realisatie van de tunnel niet mogelijk is zonder bovengrondse ontwikkelingen. Die investering is dan ook nodig om de tunnel sowieso mogelijk te maken en daar boven op is het een investering voor in de Bogaard. Er is veel geïnvesteerd in de regio om de positie van Rijswijk te verbeteren. De miljoenen die nu uit de regio naar Rijswijk voor dit besluit komen moeten we met beide handen aangrijpen. Anders komen we er echt alleen voor te staan en daar zijn we als Rijswijk alleen niet toe in staat om 240 miljoen op te hoesten.

KORTE SCHORSING

TWEEDE TERMIJN

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Enk (CDA).

De heer Van Enk (CDA) geeft aan teleurgesteld te zijn, omdat hij hoopte dat de VVD de eerdere gedane ferme bewoordingen en taal zou overeind houden. Teleurgesteld ook in GL. Ze zijn nu tevreden met de groene ruimte, terwijl er met een tunnel meer ruimte voor groen zou komen. Het is niet anders en het heeft niet zo veel zin om verder op details in te gaan. Het is al met al een trieste dag voor Rijswijk. De coalitie heeft de rijen gesloten en heeft het over geloofwaardigheid en nog een te voeren lobby. Maar welke lobby blijft erover als je dit akkoord ondertekent? Geloofwaardig is het dan al lang niet meer.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15
uur

Rijswijk heeft echter de potentie om er meer uit te halen. Die ambitie en durf is er niet. Het had niet gehoeven om nu dit akkoord te ondertekenen. We hadden de wethouder tijd willen geven. Tijd ook om een vuist te maken richting Den Haag of het Rijk. Het is triest en niemand gelooft meer dat die tunnel er nog gaat komen als we dit akkoord ondertekenen.

De heer Kooy (PvdA) wil nog knokken. Al is het maar om het welzijn en de gezondheid van onze inwoners en om luchtvervuiling en geluidsoverlast tegen te gaan. Hij roept de partijen in de raad op om vast te houden aan de motie. We hebben straks 50.000 autobewegingen en waar is de Buitenom variant gebleven? Waar is het *doen* gebleven van de VVD? En dan GL. Zij hebben het over stadsontwikkeling, leefbaarheid, stil asfalt en een luchtkwaliteitsplan. Het college heeft een geluidsplan aangenomen, maar de Beatrixlaan valt daarbuiten ?

Waarom kijkt GL niet met 50.000 autobewegingen naar de Buitenom variant?

Richting wethouder Lugthart stelt de heer Kooy dat hij weliswaar stelt dat er geen geld beschikbaar is, maar als dit geld over vier jaar in de begroting staat en beschikbaar is is ook prima. Voorlopig dan kiezen voor een Buitenom variant in plaats van 50.000 auto's. We willen namelijk geen tweedeling in de gezondheid van inwoners hebben.

Hij roept de partijen nogmaals op vast te houden aan de motie en meerdere opties naast elkaar te leggen. Bovendien worden de principes uit het Hoofdlijnenakkoord door dit college ook zo weggegeven, waarin staat tunnel of buitenom. Ik kijk naar de VVD : dat we nog geen jaar bezig zijn en dat we dit nu al weggooien?

De heer Oelen (VVD) geeft aan dat de lange tunnelvariant niet van de baan en dat de Buitenom variant pas in beeld komt als de lange tunnelvariant van tafel is.

De heer Kooy (PvdA) stelt hierop dat het om realiteitszin gaat. Wat ons betreft zal als alles buitenom geregeld kan worden het prima zijn voor de PvdA. Voor de gezondheid en welzijn van de inwoners uiteindelijk.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van der Meij (GBR)

De heer Van der Meij (GBR) had gehoopt dat het college een brug had geslagen tussen coalitie en niet-coalitie. Dit om een zo breed mogelijke steun te krijgen in de raad. Spreker stelt de duidelijke raag: is het college, dan wel in feite de wethouders Borsboom en Lugthart, bereid om morgen te beginnen aan een tunnelontwerp? Dat is een autonome bevoegdheid van een gemeente en heb je dus geen regio, Den Haag of provincie bij nodig. Dan laat je ook zien dat het je serieus is dat je voor die tunnel gaat.

Tweede punt is dat wordt gezegd dat de kosten niet opwegen tegen de baten? Maar wat zijn dan die kosten en baten. Vooral toegespitst op de baten: wat betekent een tunnel voor de stad en de regio , het gaat dus om maatschappelijke baten. Kijk bijv. naar de effecten in Maastricht met de ondertunneling bij de A2. Investerings op de lange termijn moet je ook als baten rekenen. Wijzend naar de VVD: wij zijn geen Calimero. We hebben een regionaal, strategische belangrijke positie met het Bogaardgebied en de Beatrixlaan.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15
uur

De heer Sleddering (VVD) stelt hierop dat dat nadenken en positioneel denken de afgelopen jaren niets heeft opgelost. Er is niets gebeurd in de afgelopen college en dat reken ik ook mezelf aan, want we zaten als VVD ook in die colleges. Het CDA heeft ook geen geld gereserveerd voor de Beatrixlaan.

De heer Van der Meij (GBR) stelt dat de situatie rond buslijn 23 en de ontwikkelingen m.b.t. de tramremise onze positie niet sterker gemaakt. Ook frustrerend dat het met de vorige colleges niet gelukt is. Maar er ligt nu een mogelijkheid en richting dit college een compliment dat we nu de Gebiedsontwikkelingsvisie aangaande het Bogaard gebied kan worden uitgewerkt, waarbij het mij verbaast dat wethouder Van de Laar stelt dat de plannen met de Beatrixlaan rand voorwaardelijk zijn voor het Bogaardgebied. De ontwikkelingen met betrekking tot het Bogaard gebied zie ik los van de Beatrixlaan. Dat kan door de marktpartijen gewoon opgepakt worden. Dus daar hoeft je niet op te wachten. Er is nu tijd en ruimte voor het college om met de tunnel aan de slag te gaan. Het GBR wil dan ook graag antwoord op deze twee punten en zet in om een brug te slaan naar een zo breed mogelijk draagvlak in de raad.

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Woudstra (D66).

Mevr. Woudstra (D66) vindt het goed dat er nu een eerste stap is gezet. Een stap met lef en ambitie en goed om te zien dat de uitgestoken hand is aangenomen om de ontwikkelingen te realiseren. De wens vanuit de raad is duidelijk als het gaat om de tunnel en de ruimtelijke ontwikkelingen. De weg ernaartoe is echter anders. Maar we moeten blijven samenwerken en lef en ambitie tonen. En nu dus de eerste stap zetten.

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Bentvelzen (BvR).

Mevr. Bentvelzen (BvR) stelt: laten we ons als Rijswijk onder druk zetten? We zijn toch niet de enige die over de Beatrixlaan rijden. De groene vinkjes bij de motie had ik wel verwacht, maar moeten we nu reeds na 6 weken de tunnel al afschieten. Waar is de creativiteit gebleven? Dit is een soort Mickey Mouse oplossing wat er nu ligt. BvR gelooft niet in sprookjes en deze tunnel is nu een sprookje en we moeten ons als Rijswijk niet voor de gek houden. Bestuurlijke daadkracht ontbreekt en als raad hebben we een duidelijk signaal afgegeven en ik sluit aan bij de woorden van GBR dat voor dit dossier een breed draagvlak noodzakelijk is.

Mevr. De Man (OR) geeft aan dat deze keuze voor dit bestuursakkoord inderdaad een Mickey Mouse oplossing is en het tekenend is dat de motie niet is uitgevoerd.

Mevr. Pelzer (WIJ.) merkt op dat er in de afgelopen 6 weken veel werk is verzet en dat de motie wel degelijk is uitgevoerd.

De heer Oelen (VVD) geeft aan dat de wethouder de inkleuring van de afgelopen overleggen heeft gegeven en heeft het gevoel dat wat nu voorligt het best haalbare resultaat is.

De VVD wil in het vervolg ook dat als we met partners plannen ontwikkelen deze met de raad worden gedeeld.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

De VVD Rijswijk wil nogmaals, kort en goed, keiharde indicatoren terugzien, aan de hand waarvan we in de toekomst een besluit kunnen nemen over de tunnel. Hij hoort graag een toezegging hierover van de kant van de wethouder.

De heer Kooy (PvdA) vraagt zich af of dit dus een voorwaarde is vanuit de VVD om het akkoord te ondertekenen? Blijkbaar is het volgens de VVD dus een mager akkoord? De heer Oelen (VVD) stelt dat dit niet zo is en dat hij alleen van de wethouder een duidelijke toezegging wil in tweede termijn ten aanzien van de harde afspraken over de indicatoren.

Hij gaat ervan uit dat als de wethouder die toezegging doet hij deze ook uitvoert en we moeten het besluit ook niet gaan uitstellen, want dan lopen we alleen maar vertraging op en dat wil de VVD niet.

Sommige partijen zijn somber over dit akkoord, maar dit Bestuursakkoord is het meest realistisch en haalbaar en als het zo moet zijn dat die tunnel er moet komen komt deze er en als dit niet zo is dan niet.

De heer Van Enk (CDA) hoort dat de VVD het niet meer heeft over de stedenbouwkundige effecten. De teksten in het bestuursakkoord zijn hooguit een doekje voor het bloeden en het is volstrekt duidelijk dat die tunnel er niet komt.

De heer Oelen (VVD) stelt dat wat betreft het stedenbouwkundig concept het juist nu zaak is om door te pakken. Kijk ook naar het Bogaard gebied. Nu doorpakken en niet uitstellen, want anders gebeurt er sowieso niets.

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Alberts (GL).

Mevr. Alberts (GL) geeft aan dat het mooi is te horen van de wethouder dat de banden in de regio zijn aangehaald en dat er aan de weg getimmerd wordt op de lange termijn. Ze vraagt hoe het precies zit met het openbaar vervoer (OV) . klopt het dat dit akkoord een kantelpunt is voor het OV voor deze gemeente?

Mevr. Kames (RB) vraagt na alles wat ze tot nu toe heeft gehoord of het niet beter is om twee jaar te wachten om te kijken voor een lange tunnel. Er is nu een tweedeling in de raad en het duurt toch nog ongeveer twee jaar voor er een schop de grond in gaat.

De heer Karremans (WIJ.) geeft aan dat als we nu het Bestuursakkoord tekenen dat juist de opmars is voor een lange tunnel.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Wethouder de heer Lugthart geeft richting RB in eerste instantie aan dat de middelen vanuit het Rijk en MRDH nu vrijvallen en het geen optie is om dit twee jaar vast te houden. Dus we kunnen niet twee jaar wachten. Richting het CDA stelt hij dat we direct zijn gestart met de lobby in de regio. Er is flink contact geweest met de gedeputeerde en er wordt verder een gerenommeerd lobbykantoor ingeschakeld. Kortom, de contacten zijn er in de regio, bij de MRDH, provincie en met de wethouder in Den Haag. Met waar we vandaan komen hebben we echt stappen gemaakt en met elkaar schouder aan schouder moeten we de dossiers die ertoe doen aanpakken. Wat de Buitenom variant betreft moeten we deze zien als een terugval optie als de tunnel er niet komt en die opdracht wordt dan door Den Haag opgepakt, maar dat valt buiten deze overeenkomst.

De bovengrondse infrastructuur hebben we gewoon nodig, we kunnen niet zonder. Richting GBR stelt de wethouder dat het inderdaad van belang is dat we met collega's veel overleggen in de regio. Nogmaals wat we bereikt hebben is het maximale resultaat en u weet dat ook meneer Van der Meij. Het college heeft zich maximaal ingespannen en het is van belang dat we als raad samen optrekken als het gaat om de tunnel. Als we nu al zeggen dat die tunnel er niet komt, komt die er zeker niet! Het is van belang dat we met elkaar ervoor gaan en zo'n tunnel mogelijk maken.

De heer Van Enk (CDA) stelt dat we bij de begrotingsbespreking het geprobeerd om de verwachte opbrengst van de Eneco ervoor in te zetten. De heer Sleddering (VVD) vindt het belachelijk dat een degelijke partij als het CDA geld gaat reserveren dat er nog niet is? bovendien moeten we het geld van Eneco ook nog gebruiken voor het wegvallen van het dividend in deze.

De heer Van Enk (CDA) stelt dat je in dit soort gevallen groot moet denken. De VVD is "penny wise pound foolish".

Mevr. Alberts (GL) vraagt zich af waar het financiële verstand van het CDA is gebleven. Uit hun verkiezingsprogramma maakt zij nl. op dat dat de opbrengst van de Eneco gelden gebruikt gaan worden voor energiebesparende maatregelen voor de inwoners en nu wilt het CDA deze gelden in een tunnel gooien?

Er ontstaat een discussie over de financiering

De heer Kooy (PvdA) geeft aan dat veel geld wordt gestopt in het aanbrengen van asfalt, de bovengrondse infrastructuur voor 50.000 auto bewegingen. Dat is een desinvestering, zo stelt hij, waar we nog jaren voor aan de lat staan.

Wethouder de heer Lugthart stelt met betrekking tot kosten en baten dat we daar integraal tegenaan kijken, want er zijn verschillende inprickers voor de regio. Het maatschappelijk voordeel is heel groot. Qua financiële baten gaat het tussen de 5 en 15 miljoen opleveren. Maar dat is niet voldoende om de tunnel mee te financieren. Met de opbrengsten van woningbouw gaat je dit ook niet redden. Is het nut en de noodzaak van de tunnel groot. Dat kan ik nu niet zeggen qua verkeer.

De heer Van der Meij (GBR) vindt het een te enge benadering van de baten. Maak het gewoon eens inzichtelijk. Welke investeringen moeten gedaan worden voor een mogelijke spin-off. Het gaat om een integrale afweging van baten. En verder: bent u bereid om een ontwerp voor de tunnel te maken?

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

Wethouder de heer Lugthart stelt dat hij dit samen met wethouder Van der Pol best inzichtelijk kan maken. Natuurlijk ben ik bereid als het nodig is om een ontwerp voor een tunnel te maken, maar dat is nu nog niet opportuun.

De heer Van der Meij (GBR) stelt dat je nu echter wel kunt beginnen met verkenningen, nu nog geen geld uitgeven voor een bestek, maar wel doen aan plan voorbereiding.

Wethouder Lugthart stelt dat als we nu budget hebben hij samen met de heer Van der Meij morgenochtend wil kijken wat er mogelijk is en dan tegen aanvaardbare kosten. Als dit bijdraagt aan een tunnel pak ik die handschoenen zeker op. Richting de VVD de heer Oelen doet hij de toezegging wat betreft de afspraak over de indicatoren. Dat is een harde uitspraak. Richting D66 stelt hij dat de raad regelmatig en structureel zo'n tweemaal per jaar geïnformeerd zal worden over de verkeersmonitoring.

De heer Kooy (PvdA) stelt wat de reden is dat we nu pas uitgenodigd worden als raad om mee te doen en denken?

Mevr. Pelzer (WIJ.) stelt dat dit al eerder in een vorig debat is gebeurd.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Van de Laar.

Wethouder Van de Laar is blij met de complimenten voor de uitvoering van de Toekomstvisie Bogaardgebied. U zegt dat de marktpartijen zelf voorstellen doen voor ontwikkeling, maar juist in het Bogaardgebied moesten we partijen overtuigen om mee te werken aan visie en herstructurering. Dat moet een overheid ook doen, kaders scheppen. Daar komt ook de Beatrixlaan bij. Je moet het in een breed perspectief zien : wat wil Rijswijk met het centrum gaan doen? Het Bestuursakkoord ook zien als onderdeel van de Toekomstvisie naar een nieuw levendig stadscentrum. Die beslissing is cruciaal : voor de ontwikkeling van Rijswijk als zelfstandige gemeente.

De heer Van der Meij (GBR) geeft nog eens aan dat de wethouder aangeeft dat de ontwikkeling van de Beatrixlaan rand voorwaardelijk is voor het Bogaardgebied.

Wethouder Van de Laar stelt dat in de Toekomstvisie staat dat we investeren in leefomgeving en groen en dat we ook afhankelijk zijn van de plannen in de ontwikkelstrook. De heer Van der Meij (GBR) vraagt zich af of de plannen met betrekking tot de Winston Churchill toren. Middin en HBG locatie afhankelijk zijn van de ontwikkelingen van de Beatrixlaan.

Wethouder Van de Laar geeft aan dat reshape afhankelijk is van de plannen met betrekking tot de ontwikkelstrook. Het is nog niet juridisch vastgelegd, maar de ontwerp plannen liggen er wel.

Wethouder Van der Pol geeft aan dat het college het plan niet ziet als een desinvestering deze plannen. De tunnel is namelijk niet mogelijk zonder de bovengrondse infrastructuur. De maatschappelijke baten zijn op dit moment moeilijk te kapitaliseren. Wat de directe baten betreft : dan heb je het over de ontwikkeling van eigen grond en ook ten aanzien van de ontwikkelstrook.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15 uur

De heer Kooy (PvdA) interrumpeert en stelt dat dit college kennelijk alleen maar naar de financiële baten kijkt, maar baten zitten ook in de gezondheid en welzijn voor de inwoners. Daar hoor ik niemand over.

Wethouder mevr. Borsboom stelt dat het college ook gekeken heeft naar de gezondheidsaspecten met betrekking tot de Beatrixlaan en dat er ook nog een Luchtkwaliteitsplan komt. We voldoen aan alle normen van de WHO. Wat dat betreft kunnen de inbreidingsplannen doorgaan. Richting de heer Kooy stelt de wethouder dat ook ten aanzien van het Geluidsplan sluiten we de Beatrixlaan niet uit en voldoen we aan de normen.

Mevr. De Man (OR) benoemt nog een tekst die ze gelezen heeft op de site van de VVD Rijswijk, waarin de VVD 10 weken geleden heeft aangegeven dat kiezen voor een maaiveld variant weggegooid geld is en dat het zaak is te kiezen voor een tunnel. Wat is er ten opzichte van 10 weken nu opeens veranderd bij de VVD.?

De heer Oelen (VVD) verwijst naar hetgeen hij in 1^e en 2^e termijn hierover gezegd heeft.

De voorzitter sluit hiermee de discussie af en vraagt aan de heer Sleddering of hij het verzoek handhaaft om dit voorstel in stemming te brengen. Het gaat namelijk om een orde voorstel.

De heer Sleddering (VVD) geeft aan dat hij dat nog steeds wil.

De heer Kooy (PvdA) verzoekt om een korte schorsing.

SCHORSING

De voorzitter hervat de vergadering en doet het ordevoorstel om dit voorstel in stemming te brengen.

Alvorens dit voorstel in stemming te brengen volgt er een stemverklaring van de heer Van der Meij (GBR).

De heer Van der Meij (GBR) had vanavond een brug willen slaan tussen coalitie en oppositie en verzoekt het college dat nog eens te heroverwegen jammer dat het voorstel nu reeds in stemming wordt gebracht.

Mevr. De Man (OR) sluit zich hierbij aan en vindt als het nu in stemming wordt gebracht vooral dat de burgers geen kans op inspraak meer hebben.

Mevr. Bentvelzen (BvR) vindt het ook een flop qua participatie en mist nu een aantal collega's in de raad. Wat is de bloedspoed om het nu in stemming te brengen? Zij stelt voor om dit op 5 februari a.s. te doen.

Mevr. Van Nunen (PvdA) geeft aan ook uitstel van stemming te willen.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15
uur

De voorzitter brengt het ordevoorstel in stemming.

Met 18 stemmen voor en 10 tegen gaat de raad akkoord om het voorstel in stemming te brengen.

Vervolgens wordt het conceptvoorstel van de Bestuursovereenkomst in stemming gebracht.

De heer Van Enk (CDA) geeft in zijn stemverklaring aan dat al in de eerste termijn duidelijk was dat er een coalitie en oppositie verhouding was. Zelfs de VVD was door de knieën gegaan. Het gaat hier echter om een strategisch besluit en in het afgelopen toneelspel rond de tunnel geloof ik niet. Deze bestuursovereenkomst is slecht voor Rijswijk, zo besluit hij.

De heer Van der Meij (GBR) geeft aan dat hij met bloedend hart tegen het voorstel zal stemmen. Het gevoerde proces is niet het juiste proces en er is onvoldoende gebruik gemaakt van de opportunity's die er waren voor Rijswijk en er is geen brug geslagen tussen coalitie en oppositie.

De heer Kooy (PvdA) vindt dat er met dit akkoord verliezers zijn in de mensen die er komen wonen. De gezondheid van mensen is in het geding. De PvdA zal dus tegen stemmen.

Er volgt een stemming over het voorstel zelf.

***HET VOORSTEL VAN DE CONCEPT-BESTUURSOVEREENKOMST PR.
BEATRIXLAAN WORDT MET 15 VOOR EN 13 TEGEN AANGENOMEN.***

De voorzitter sluit hiermee de vergadering.

Verslag (on)gewijzigd vastgesteld door de raad van de gemeente Rijswijk in zijn
vergadering
van 5 maart 2019

M.J. Bezuijen, voorzitter.

Niet-vastgesteld verslag van de
vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 8 januari 2019 om 20.15
uur

J.A. Massaar, griffier.